

Odgovor, bar u mom slučaju, ne ide u pravcu klimanja glavom i slijeganja ramenima.

- Zapravo, sve što vidite oko sebe su zatvorske šipke. Svi smo mi pisci zatočeni u svoja četiri zida, zatočeni jer ne možemo stvarati u društvu istomišljenika, osviješteni stvaralaštvom i kulturom. Mi smo zatvorenici u svojoj jazbini neznanja, sljepoće i svireposti. Tako još jedan novembar prolazi, još jedna godina za nama, a lance oko nogu vučemo a da se više i ne obaziremo. Hodamo u krug svoje tamne ćelije i još se pitamo kako je to bilo [...] Nelsonu Mandeli provesti život u zatvoru? Zašto se uopće pitamo kad to dobro i sami znamo?

Valjda je nakon nekoliko godina i zatočeništvo lakše podnijeti – snaga navike i te floskule. Kako to kaže **Red** u „Iskupljenju u Shaws-hanku“ [3], samo prva noć u zatvoru je najteža – onda kada postanemo svjesni da život koji smo dotad znali spektakularno završava iza rešetaka. Nakon nekog vremena, čovjek se pokuša zabaviti drugim stvarima, a eskapizam može dobiti mnoge oblike. Za intelektualce i ostale „izbjeglice“ kulture ovog grada, to je značilo organiziranje promocija knjiga u Gradskoj vijećnici, brojnih manifestacija u Gradskoj sportskoj dvorani, a pokazatelj koliko čvrst i važan stub društva kultura može biti pokazalo je i zimsko druženje u sklopu „Kladuške zime“ u gradskom parku. No, proljeće ne samo da je pokucalo na vrata, već se polako povlači i ustupa svoje mjesto na pročelju užarenom ljetu, a od kućica koje su svojim veseljem i toplim napitcima prizivale građane u decembru mjesecu dugo su bile ostale samo naznake temelja.

Ukratko, mnoge činjenice iz

govora izrečenog 2014. godine stoje i dan-danas. Prijećam se razgovora dva fiktivna lika u još jednom filmu, ovaj put neprevaziđenom umjetničkom dostignuću „Zlatni baršun“ **Todda Haynesa** iz 1998. godine. **Curt Wild**, personifikacija enfant terriblea svjetskog punk rocka **Iggyja Popa**, kaže: „Krenuli smo promijeniti svijet i na kraju... samo promijenili sebe“, na što njegov sugovornik, razočarani novinar upita: „Šta je tu pogrešno“?, a Curt odgovara: „Ništa... ako ne pogledaš svijet“. U ovoj Wildeovskoj razmjeni ideja prepoznat ćemo vlastitu rezignaciju – odavno smo pokopali kulturu Velike Kladuše i prepoznali ruševinu Doma kulture kao njen ogroman nadgrobnik kamen, tu i tamo odemo po

Ilhana Škrgić (1983. u Karlovcu) odrasala i školovala se u Velikoj Kladuši. Diplomirala je žurnalistiku 2006. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, te engleski jezik i književnost 2008. godine na Pedagoškom fakultetu Univerziteta u Bihaću. Godine 2009. upisala je postdiplomski studij iz područja Lingvistike engleskog jezika na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli, na kojem je magistrirala 2011. godine. Godine 2017. doktorirala je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Osijeku, Republika Hrvatska, te dobila titulu doktora humanističkih znanosti iz polja filologije. Njezin znanstveni interes uključuje istraživanje vizualnih i multimodalnih me-

dozu kulturnog uzdizanja u kina, sajmove knjiga i teatre obližnjih gradova s ove, ali i one strane granice, a ovdje gdje smo već osam godina zakinuti za istinski rad i postignuća koja ispunjavaju duh i čine nas zadovoljnima, šikare i dalje rastu, samo se cijelo mjesto bolje održava, čisto „reda radi“. Dok pozdravljam sve pokušaje upotpunjavanja gradske ponude sadržajima koji se ne ostvaruju na jednom mjestu, već putuju od jednog do drugog gradskog parka prema godišnjim dobima i značajnim datumima, vjerujem da se ipak moramo vratiti u pomalo buntovničko stanje duha i zahtijevati više i bolje. Europska Unija, priznajući ulogu kulture u napretku čovječanstva, još 1985. godine je uspostavila inicijativu do tafora i metonimija u umjetnosti i filmu.

Od septembra 2009. godine radi kao nastavnik engleskog jezika u OŠ „25. novembar“ Velika Kladuša. Godine 2010. položila je ispit za stalnog sudskog tumača za engleski jezik Federalnog ministarstva pravde.

Godine 2012. položila je stručni ispit Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona. Od 2012. do 2017. godine radila je kao lektor na Pedagoškom fakultetu Univerziteta u Bihaću, na kojem je predavala kolegije Savremeni engleski jezik I – VIII na Odsjeku za engleski jezik i književnost.

Organizator i suorganizator je brojnih znanstvenih i stručnih simpozija, radionica, festivala i drugih kulturnih događaja, te projektni koordinator nekoliko regionalnih i međunarodnih školskih projekata.

Autorica je par knjiga poezije i aktivno radi na promociji civilnog društva i modernijih vizija kladuške budućnosti.

djele titule Europskog grada kulture. Brojne prijestolnice i drugi gradovi su dosad dobili ovu čast, od Dublina do Berlina, a u budućnosti će se istom lentom hvaliti i Rijeka, Plovdiv, pa čak i Novi Sad... Suludo je možda misliti o tome da li će neki od bosanskohercegovačkih gradova ponijeti istu titulu u prvoj polovici 21. stoljeća, ali ono o čemu možemo i moramo misliti jeste stalna pažnja koja se mora posvetiti kulturi ovog grada. Sporadični izljevi kulturnog uzdizanja nisu dovoljni, te je vrijeme da i tu činjenicu prihvatimo i tražimo konačno rješenje stalne „seobe duhovne ljepote“, odnosno fizičko utjelovljenje institucije Doma kulture. Vrijeme je da Velika Kladuša otrese pepeo sa svojih krila i podiči se ponovno zgradom koja je svoje prvo svjetlo dana ugledala samo sedam godina nakon završetka Drogog svjetskog rata. Hoćemo li na njenu 70. godišnjicu i dalje lutati oko nedovršene zgrade koja propada kao stanovnici Silent Hilla? Hoću li opet morati posjećivati i ovaj esej nakon četiri godine i pitati se je li se šta promijenilo.

Velika Kladuša, ljeta 2018. dr.sc. Ilhana Škrgić

By the way: Mišljenja i stavovi u ovom prilogu ne moraju odražavati i stanovišta subjekata kojim je brendiran ovaj osvrt!

[1] Tekst govora je bio objavljen na stranicama Re-reprezenta na www.reprezent.ba, te u sedmom broju biltena „Liber“ istoimenog Udruženja za promicanje knjige, uz komentar.

[2] James Wan, australijski redatelj zaslužan za renesansu horror žanra s franšizama *Slagalica strave*, *Insidious*, *The Conjuring*...

